

Nr 167.

Av herr **Wohlin**, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område.

I proposition nr 251 har Kungl. Maj:t förelagt riksdagen förslag till »Lag om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område».

Andra paragrafen av detta lagförslag ansluter sig, med vissa jämkningsar, till motsvarande paragraf i jordkommissionens förslag i ämnet av den 28 april 1921, intaget såsom Bilaga B i den förevarande kungl. propositionen. Även mark, som ingår i tomtindelning, skall enligt den kungl. propositionen i vissa fall kunna bli föremål för lösningsrätt.

Såsom min uppfattning får jag anföra, att lagen ifråga icke bör få tillämpning beträffande område, som ingår i tomtindelning. Till stöd härför får jag återropa vad jag anfört i min reservation till jordkommissionens betänkande den 28 april 1921 samt vidare vad som på denna punkt uttalats av länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Jönköpings, Gottlands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs och Jämtlands län, av byggnadsstyrelsen och lantmäteristyrelsen samt av lagrådet.

Då den nu föreslagna reviderade lagstiftningen i andra väsentliga hänseenden komme att utvidga lösningsrätten för ägare av hus å ofri grund, synas mig starkare garantier än de som innehållas i 3 §, andra stycket, av det här framlagda kungl. förslaget böra träffas mot att lösningsrätt tillerkännes ägare av hus å mark, så belägen att dess avskiljande under äganderätt från huvudfastigheten eller därmed sambrukad, jordägaren tillhörig fastighet skulle leda till intrång eller olägenhet för den sistnämndas jordbruk eller skogsbruk. Jag skulle därför önska, att 3 §, andra stycket, av det här framlagda lagförslaget bleve omformulerat så som motsvarande stycke lydde enligt jordkommissionens förslag av den 7 mars 1919, enligt Kungl. Maj:ts proposition vid 1919 års lagtima och 1920 års riksdagar samt enligt min reservation till jordkommissionens

förslag av den 28 april 1921. Jag tillåter mig i detta hänseende även hänvisa till vad länsstyrelserna i Stockholms och Västmanlands län anfört i avgivna yttranden över jordkommissionens förslag av den 28 april 1921.

Med hänvisning till vad nu anförts får jag härmed hemställa,

att riksdagen, försåvitt att riksdagen icke avslår Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 251, måtte vidtaga följande ändringar i det i samma proposition intagna lagförslaget, nämligen:

1 §

= 1 § i Kungl. Maj:ts förslag.

2 §.

Lösningssrätt äge ej rum, därest nyttjanderätten, då ansökan om utövande av lösningssrätt göres, är förverkad.

Ej heller må lösningssrätt äga rum, därest å huvudfastigheten den 1 januari 1919 fanns och vid den tid, då lösningssrätt av nyttjanderätts-havaren göres gällande, fortfarande finnes boningshus, tomtplats eller trädgård på mindre avstånd än tvåhundra meter från området eller området eljest har sådant läge i förhållande till huvudfastighetens ägor eller å densamma befintlig anläggning eller arbetsplats, som ej är tillfälligt, att intrång eller olägenhet för jordbruk, skogsskötsel eller eljest kan genom området frånskiljande tillskyndas huvudfastigheten.

3 §

= 4 § i Kungl. Maj:ts förslag.

4 §

= 5 § i Kungl. Maj:ts förslag.

5 §

= 6 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningarna till 4, 5, 3, 9 och 17 §§ utbytas mot hänvisningar till resp. 3, 4, 2, 8 och 16 §§.

6 §

= 7 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningen till 6 § utbytes mot hänvisning till 5 §.

7 §

= 8 § i Kungl. Maj:ts förslag.

8 §

= 9 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningen till 6 § utbytes mot hänvisning till 5 §.

7 §

= 8 § i Kungl. Maj:ts förslag.

8 §

= 9 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningen till 3 § utbytes mot hänvisning till 2 §.

9 §

= 10 § i Kungl. Maj:ts förslag.

10 §

= 11 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningarna till 12 och 13 §§ utbytas mot hänvisningar till resp. 11 och 12 §§.

11 §

= 12 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningarna till 11 och 13 §§ utbytas mot hänvisningar till resp. 10 och 2 §§.

12 §.

= 13 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningarna till 14 § utbytas mot hänvisningar till 13 §.

13 §.

Finnes område, som skall lösas, ej utgöra särskilt avskild fastighet, skall i den ordning nedan sägs, prövning äga rum, huruvida fastställelse å områdets avskiljande må meddelas.

Efterlydande stycken av paragrafen = motsvarande stycken i 14 § av Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningen till 7 § utbytes mot hänvisning till 6 §.

14 §

= 15 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningarna till 14 och 7 §§ utbytas mot hänvisningar till resp. 13 och 6 §§.

15 §

= 16 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningen till 6 § utbytes mot hänvisning till 5 §.

16 §

= 17 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningarna till 3 och 6 §§ utbytas mot hänvisningar till resp. 2 och 5 §§.

17 §

= 18 § i Kungl. Maj:ts förslag, utom att hänvisningen till 6 § utbytes mot hänvisning till 5 §.

18 §.

= 19 § i Kungl. Maj:ts förslag.

19 §.

Vad i denna lag stadgas äge ej tillämpning beträffande mark som tillhör kronan, stad, köping eller municipalsamhälle eller mark som ingår i tomtindelning.

Övergångsbestämmelserna

= övergångsbestämmelserna i Kungl. Maj:ts förslag.

Stockholm den 5 maj 1922.

Nils Wohlin.